

ใบความรู้

เรื่อง การอ่านทำนองเสนาะ : กลอนดอกสร้อย

การอ่านทำนองเสนาะ คือ วิธีการอ่านออกเสียงอย่างไพเราะ ตามลีลาของบทร้อยกรองประเภท โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย

วัตถุประสงค์การอ่านทำนองเสนาะ

การอ่านทำนองเสนาะเป็นการอ่านออกเสียงนิยมอ่านให้ผู้อื่นฟัง ให้เกิดความรู้สึกคล้อยตาม ทำให้เห็นความงาม ความไพเราะเพราะพริ้ง เพื่อเข้าถึงรสและความงามของบทร้อยกรอง

หลักการอ่านทำนองเสนาะ กลอนดอกสร้อย

กลอนดอกสร้อย หรือบทดอกสร้อย จะแตกต่างจากกลอนทั่วไป ผู้อ่านทำนองเสนาะ ต้องสังเกตลักษณะของคำประพันธ์ ดังนี้ ๑ บาท มี ๘ วรรค วรรคแรกจะมี ๔ คำ คำแรกกับคำที่ ๓ จะซ้ำกัน คำที่ ๒ ใช้คำว่า “เอ๋ย” คำลงท้ายบทใช้คำว่า “เอ๋ย” ในการอ่านทำนองเสนาะ มีแนวการอ่านดังนี้

๑. แบ่งวรรคคำอ่านให้ถูกต้องตามหลักคำประพันธ์ ระวังคำที่อ่าน แยกคำไม่ได้ ควรเตรียมอ่านก่อนอ่านให้ผู้ฟัง

๒. อ่านออกเสียงคำที่ใช้ ร ล และคำควบกล้ำให้ถูกต้อง

๓. อ่านถูกจังหวะ เอื้อเสียงสัมผัสให้ไพเราะ อ่านเสียงต่อเนื่องกัน จนจบบท

๔. อ่านทอดเสียงช้าลง เมื่อจบบท

บทดอกสร้อย

ไก่แจ้

ทำนอง ร้องลำนำนางนาค

ไก่เอ๋ยไก่แจ้

ถึงยามขันขันแซ่กระชั้นเสียง

โก่งคอเรื้อยร้องซ้องสำเนียง

ฟังเพียงบรรเลงวังเวงดัง

ถ้าตัวเราเหล่านี้นั่นนีก

ถึงคุณครูผู้ฝึกสอนสั่ง

ไม่มากนักสักวันละสองครั้ง

คงตั้งแต่สุขทุกวันเอ๋ย

ดอกสร้อยสุภาচিত, กระทรวงศึกษาธิการ
บทอาขยาน บทเลือก

บทดอกสร้อย ไก่อแก้ว

ไก่อ่อยไก่อแก้ว
ชั้นแว่วปลุกเรายามเช้าตรู่
เสียงไก่อั่นเตือนจิตให้คิดดู
ไหนไก่อจึ้งรู้จักเวลา
ขึ้นนอนสายต่อไปไม่ดีแน่
คนจะแพ้ไก่อแก้วเสียแล้วหนา
ทุกชั่วโมงนาที่มีราคา
ลุกขึ้นมากอบกิจสัมฤทธิ์เอย

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ, ศึกษาภาชิตและร้อยกรอง.